

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr H. Bergema, Karoend; Dr F. A. den Boeft, Rotterdam; Dr E. T. van d. Born, Heemstede; Mr A. Bouman, Rotterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Mevr. W. Cremer-de Vries, Kampen; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. v. Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gilhuis-Smitskamp, Middelrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herken, Ermelo; Dr H. Holwerdt, Amersfoort; A. Jans, Biegekerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr J. Kapteyn, IJmuiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Adam; Dr J. L. Koole, Vreeland; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr J. v. d. Linden, Poerworedje; Dr S. O. Los, 's-Hage; Mevr. C. E. Th. Luijcknaar Francken-Schreuder, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meina, Groningen; Dr H. Mulder, Deventer; Dr S. J. Popma, A'foort; Dr A. Ringnalda, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Hage; C. Rijnsdorp, R'dam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schorp, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanswert; Dr J. Smelt, 's-Gravenhage; Dr H. Smilde, Groningen; Dr H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streekerk, Wollega; D. Siroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia Pa.; Dr C. Veenhof, Haarlem; Drs M. B. v. 't Veer, Groningen; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Middelkerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr H. J. Westerink, Leiden; Dr D. K. Wielenga, Capelle a. d. IJssel; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Dr S. U. Zuidema, Solo.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vluedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., Goes.
Telefoon No. 2424 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentie: 25 ct. per regel. — Losse nummers f0.15.

MEDEWERKER.

Als medewerker aan ons blad verbond zich Dr J. Kapteyn te IJmuiden.

INHOUD: Hoofdartikel: Bij den nieuwen jaargang. — Uit de Schrift: Verootmoediging in den nood der tijden, Jesaja 58:6a. — Kerkelijk leven: Indrukken van de Generale Synode, V. Betere informatie gewenst. Eene onjuistheid. Het beding en het promotierecht van de Theologische Hoogeschool te Kampen. Hulp opleiding predikant Argentinië. De kleine Catechismus van Zacharias Ursinus, XVIII. — Evenjarkeeren: Distinctieven. — Uit het pol. en soc. leven: De Techniek en de Oorlog. — Kerknieuws: Verslag Generale Synode. — Bijlage: Heidelb. Catechismus, blz. 249-256.

HOOFDARTIKEL

Bij den nieuwen jaargang.

In zorgelijke omstandigheden, maar met ongebroken moed en vertrouwen, vangt ons blad met dit nummer zijn twintigsten jaargang aan.

Levendig herinner ik me, hoe ik, predikant destijds te Gorinchem, mijn eerste artikel schreef voor „De Reformatie”. Het was ingezonden bij de toenmalige redactie, bestaande uit de heeren prof. dr F. J. J. Buijtenlijk, dr K. Dijk, dr V. Hepp en dr B. Wielenga. Eerstgenoemde, in die dagen hoogleraar aan de Vrije Universiteit, is later in „De Telegraaf” openlijk in het krijt getreden tegen de synode van Assen (een „bespottelijke farce”), verbrak den band met ons blad en met de Gereformeerde Kerken en met de Vrije Universiteit, en is thans Rooms-Katholiek. Zijn afscheidswoord kan men vinden in het nummer van 25 April 1924. Hier deelt prof. Buijtenlijk in het kort mee, welke algemeene en bijzondere bezwaren hij heeft; wat deze laatste betreft, merkt hij op dat „in het schrijven van dr Hepp naar” zijn „meening, telkens een gemis aan juistheid en zuiverheid in de reproductie van gegevens”, voorkomt. Prof. Hepp teekende hierbij aan: „Konden wij er zeker van zijn, dat men de functies van redakteur en hoogleraar goed zou onderscheiden, dan zouden wij bij dit afscheidswoord gaarne eenige kantteekeningen maken. Maar waar dit onderscheiden in den regel uit het oog wordt verloren, wenschen wij uit collegiale overwegingen het hierbij te laten.”

En nog in hetzelfde jaar, derhalve nog vóór beëindiging van den vierden jaargang (nr van 19 Sept. '24) moest worden meegedeeld, dat „van de heeren dr K. Dijk en dr B. Wielenga bericht” was „ingekomen, dat zij tegen het einde van dezen jaargang uit de redactie... treden”. Hoe volkomen verrassend voor de lezers dit afscheid wel geweest moet zijn, kan men achteraf zich indenken, als men weet, dat in de week daarvoor (12 Sept. 1924) een redactioneel artikel in het blad was opgenomen, waarin aan dr B. Wielenga in verband met zijn 25-jarigen ambtelijken arbeid warme woorden waren gewijd („cum laude doctor in de filosofie en op dat terrein zeer belesen, was hij alweer de gewenschte man”).

De toestand van toen en die van nu zijn dus wel zeer verschillend.

Intusschen ligt het niet in onze bedoeling, bij den aanvang van onzen twintigsten jaargang de geschiedenis van ons blad te gaan schetsen, of ook maar aanduiden. Waarschijnlijk zal daarvoor de tijd nog niet eens rijp geworden zijn, als we op een periode van een kwart-eeuw mogen terug-

zien, hetgeen, laat ons dat hopen, door geen oorlogsvervalsingen worde verhinderd.

Laten we in dit laatste bijzette de zorg, die de spanningen op internationaal terrein meebrengen, alleen maar even doorschemeren, meer dan „doorscheneren” laten we ook niet de spanningen, die op kerkelijk terrein, en niet minder op dat der gereformeerde wetenschap, de opstelling van de agenda en vroeger ook de algemeene leiding van ons blad voor een groot deel hebben beheerscht.

Voor een groot deel, — maar niet in elk opzicht.

Maar zijn zulke bezwaren in ons kerkelijk-wetenschappelijk leven nog niet overwonnen, in de leiding van ons blad zijn ze na de laatste redactionele wisseling, die thans wel haar beslag heeft gekregen, steeds meer gaan ontbreken.

Daarvoor zijn wij dankbaar. De baan lag weer vrij, en van die vrijheid hebben wij getracht, een „recht gebruik” te maken. Ons blad is zich van zijn roeping steeds meer bewust geworden. En de aanwas van onze abonne's, die gestadig voortgegaan is, en ook thans ons den nieuwen jaargang doet intreden met een sedert den vorigen start sterk toegenomen aantal abonne's, wijst aan, dat in onze kerken ons streven „Anklang” gevonden heeft. Sterker, en duurzamer, dan wij hebben durven hopen. Wij rekenden enkele jaren geleden op een sterke daling, in de hoop, daarna langzaam te stijgen. De daling kwam niet; en de stijging was niet eens langzaam; wel regelmatig. Daar zijn wij nog het meest verheugd om.

Zien we wel, dan is niet het minst onze Catechismusbijlage in de laatste maanden voor velen aanleiding geweest, contact met ons blad te zoeken, en te bestendigen. Met deze bijlage hebben we een vast plan; zijn verwezenlijking zal jaren kosten. Worden we daartoe door den Vader der geesten in staat gesteld, dan zal het groote voordeel daarvan o.m. dat kunnen zijn, dat naast de bespreking van actuele kwesties, welke bespreking vanwege de algemeene situatie meermalen polemisch dient te zijn, of ook antithetisch-onderscheidend, ook in thetische ontwikkeling de achtergrond van een en ander geleidelijk kan worden blootgelegd.

Synodale arbeid heeft in de laatste weken aan ons blad een ongewoon uiterlijk, zoowel naar vorm als inhoud, gegeven. We hopen, dat we weer spoedig den trein langs normale banen kunnen voeren.

Tusschen uitgeefster en redactie was de verhouding alleraangenaamst. Ook typografische verbetering wordt overwogen. Met name voor den moed, die tot het geven van onze bijlage van de uitgeefster werd gevraagd, en gegeven, zijn we bijzonder erkentelijk.

Ook tusschen medewerkers en redactie is de samenwerking vlot geweest. Het verheugt ons, een nieuwen medewerker te kunnen introduceren: ds J. Kapteyn van IJmuiden. Copie van hem is reeds binnengekomen.

Aan die medewerkers, die soms wat lang moesten wachten — wegens oversvloed van actueel-kerkelijke of anderszins spoedeisende artikelen, een afzonderlijk woord van dank.

Overzien we den toestand van ons kerkelijk leven naar de ons ten dienste staande gegevens, dan vreezen we, dat het ons nog eenigen tijd onmogelijk gemaakt zal worden, een evenwichtspolite te bereiken langs den gemakkelijken weg van het stille-zijn. Het is onze vaste overtuiging, die we, ook terwille van de duidelijkheid, graag openlijk uitspreken, dat diegenen, die in de laatste jaren hebben gewezen op dreigende gevaren, zelf op meer dan één punt het gebouw der gereformeerde theologie en samenleving verzwakken. Het

is billijk, dat nu zij op kerkelijk terrein, en daarnaast ook op dat der pers, een offensief hebben geopend, de volle gelegenheid voor zijn krachtige ontplooiing hebben. Daartoe moeten zij tot het einde worden aangehoord. En — natuurlijk — ook zoo veel mogelijk antwoord hebben. Een antwoord, dat voor het front van hetzelfde volk gegeven dient te worden, als zij zelf met penetrante stem tot waakzaamheid hebben opgeroepen. We hopen dan ook, dat de thans zittende synode, aan dat volk geheel en al opening van zaken geven zal; hetgeen anders, tenzij de te nemen beslissing op alle punten afdoende, klaar, en rechtvaardig mocht kunnen wezen — hetgeen we uiterst moeilijk achten voor een kerkelijke vergadering — voor een deel de taak van ons blad wezen zal. Het is niet gewenscht, een nevel te laten hangen over de positie van dezen of genen, wiens kerkelijk-wetenschappelijke plaats ons om der wille van de gereformeerde zaak interesseert. Zou het blijken, dat de synode werkelijk in boven aangegeven zin in staat is te beslissen, dan zal wel de noodzaak van een opzettelijk nieuw debat verdwenen zijn, en zal het voorts alleen van den loop der buiten-synodale dingen afhangen, of wij problemen aan de orde moeten stellen, die ons gelegenheid bieden, aan te toonen, van welken kant wij dreigende of werkelijke deformatie duchten. Laat ons hopen, dat het nemen eener volkomen klare en rechtvaardige beslissing thans aan de synode mogelijk zal zijn; al zijn er daartoe nog zoo groote moeilijkheden te overwinnen.

Zoo niet, dan zal in de eerste jaren de strijd niet kunnen gestaakt worden. Laat ons hopen, dat in dat geval het evenwicht hersteld worden zal. Persoonlijk zijn we overtuigd, dat de lange weg ter pacificatie beter is dan de korte.

Moge onder de hoede Gods, en uit kracht van een bestendig „stil en gerust leven”, voor de gereformeerde kerken en wetenschap ook ons blad zijn bijdrage kunnen leveren in stichtenden, d.w.z. naar goeden maatschap brekend en bouwenden zin.

K. S.

UIT DE SCHRIFT

Verootmoediging in den nood der tijden.

„Is dit niet het vasten, dat Ik verkies: dat gij losmaakt de knopen der goddeloosheid?”
Jesaja 58:6a.

Jesaja zet de bazuin aan den mond, en verkondigt aan het volk Gods hun overtreding.

En nu protesteert Israël.

Natuurlijk protesteert het: vindt het zich zelf niet een wonder van braafheid en godsdienstzin?

Overtreding? maar Jesaja...! Zonde? maar Jahweh...!

Jahweh, zoeken wij U niet dagelijks? onthouden wij U één gebed? doen wij U met één dankzegging te kort? offeren we soms niet genoeg? Heere, en dat vasten van ons dan? „Waarom vasten wij, en Gij ziet het niet? kastijden wij onszelf, en Gij merkt het niet?”

Jahweh, denk toch zoo min niet over dat vasten van ons: we kwellen er immers onze ziel mee, we nemen geen spijs, bannen alle vreugd uit, be-geven ons in den rouw — kijk toch eens, hoe keurig we vasten: we laten zelfs ons hoofd hangen als een geknakte bie.

De HEERE antwoordt door den mond van Jesaja — en nu blijft er niets van Israëls verdediging over, al is deze keurig ineengezekt; want al die godsdienstigheid van het volk is niets dan goddelooze werkhelligheid en versteende vormen-dienst, imitatie-vroomheid!